

Mahjas Weefis ar peefitumeem maffā:

Ar peefuhtifchanu eefifhemē:

Bar gabu 2 rbl. 75 lap.
1/2 gabu 1 rbl. 40 lap.
1/4 gabu 90 lap.

Rigā fanemot:

Bar gabu 1 rbl. 75 lap.
1/2 gabu 90 lap.
1/4 gabu 50 lap.

Ar peefuhtifchanu ahrifhemē:

Bar gabu 3 rbl. — lap.
1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Ar pašča wifufchehliga augsta Keifara wehlefchanu.

Mahjas Weefis. Politifks un literarifks laifkrakfts.

Redakcija un eefpedizija atrodas Rīgā,

Ernsta Plates grahmaturu biifchu-brulatawā un burtu-lecturē pee Petera bafnijas.

Sludinājumi maffā 8 lap. par weenas flejas fmallu rakftu rindinu.

Apfellejumi uf Mahjas Weef un fludinājumi fuhtami uf fchahdu adreff: Ba saceenawā rasoru Maņcs Blacner, r. Pura. (Mahj. W. eefped. Rīgā.)

Mahjas Weefis ifnahā weenreis nedelā, treschdeenās. — Ar katru numuru ifnahā literarifks peelikums un katru mehnefi semkopības peelikums.

Raipnai eeweheribai!

Ar 14. numuru sahlās jaunās gada zeturfknis laifkrakftu apfellefchanai.

„Mahjas Weefis“ ar abeem peelikumeem lihds gada galam maffās:

Va paštu peefuhtot: Rigā fanemot:
2 rbl. 15 l. 1 rbl. 35 l.

Pirmees numuri wehl dabujami.

„Mahjas Weefa“ eefpedizija.

Saturs: Laifkrakftu ufdewums. III. — No eefifhemē: a) Waldivas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No jītām saceenawā pusem. — No Rigas. — Eefsu leetu nobata: Sautajeens un atbilde. — Grahmaturu golde. — Rā Derigu grahmaturu apgabafchanas Rodalas weijnatāji emafnfāja. — Ubrūpes. — Walejas wehfules. — Virgu fīnas. — No ahrifhemē. — Telegamas. — Daifchadi rakfti: Aju fopschana un apgaismofchana.

Literarifkā Peelikumā: Papiru noflepums. (Turpinājums.) — Semeetes flahwofks Austruma semē. — Modes apgebrbi. — Semkopības Peelikumā: Bar laifkrakftu (tupinu) audfinafchanu. — Rakfts wabrs par dabifkopību.

No Peterburgas.

Wina Keifarifkā Augftiba Leelnafe Katrina Michailowna, kura 1893. g. julijā faflima ar influenzu, eefahā pehā tam wahrgt ar fīrdswahjību, kas Leelnafei pa otram lahgam ar influenzu faflimstot, fcha gada aprifl peenehma Ahftamu wirseenu. 30. aprifl, pulst. 11 un 45 min. wafarā, Wina Keifarifkā Augftiba Leelnafe Katrina Michailowna aifgahjufti Deewa meerā.

Par laifkrakftu ufdewumu.

Dr. phil. D. K. B. III. *)

Wifš pašaulē attihstas un eet fawu gaitu pehā negrofameem dabas litumeem. Nekas nepaleek muhfchigi

*) Stat. Nr. 3 un Nr. 9.

Daifchadi rakfti.

Aju fopschana un apgaismofchana.

Dr. K. Barons.

Dfejneeki no fen seneem laiteem lihds fchai baltai deenai apdfeed azis, tā fofchu dahwanu, kuru daba mums dewufe. „Wahrhds“, foka profesors Grefe, „tomehr newar ifteikt aju swaru dšhwē; — wairaf mehš to noflahrtiim no klufām flumjam, kurem padoti tee, kas reis bija redfigi, bet wehlaki pafaudeja aju fposchumu.“ Ar aju palihdfibu mehš eeraugam wifu, kas ap mums atronas, azis mums palihdfi nodibinat fajehgumus. Jo wairaf lahdam ir fajehgumu, jo attihstāts tahds ir. Teem, kureem fchaurats redfes aplofs, wajaga ne-eeraugamo papildinat ar fantafijas palihdfibu, kas, finamē, ne if reifes war pareifi ifdotees.

No la tad nu zefas fchaurais aju redfes aplofs? — Semeelis mellejams pirmam lahrtam tai apstalfi, ka ajs darbojas itai gaischumā, bet zilweli nedod fchai peeteekofchi gaismas, un otram lahrtam zilweli uftrauj aji nereei pahrlēezigu darbību, bes kuras it labi waretu ifiit. No fchehlojami, ja azis maitatas jaunds, behrna gaddē, eefpaids paliks uf muhfchu; behrnifch eefpehs itai lehnati attihstīt fawu garu, nelā tos buhtu, ja azis nebuhtu maitatas.

Apflatiim tagad tuwat aju wahjinafchanas eemeflus. Wispirms aifrahdfifchu, la ajs lihdfinajas ohbolam. Wina pafahw if wairakām lahrtam: ahrējā lahrtā preefifchā, ir zaurifpifdiga, sem fchis atronas dšhwu ohdina ar warawifhtines ahdinu preefifchā, kurai widā ir zaurumifch, redjullinis jeb fihlīte. Treschā lahrtā aji ir tihkla ahdina. Redfes nerws nahl no smadsenem, ifeet abām pirmajām lahrtam zauri un tad ifplatas pa ajs eefifchufi tā plahnu plahnais tihlfifch — tihkla ahdina.

Tuhlin aif redjullifchā atronas femifchā maffi kristala linfa. Maffis faweenota ar dšhwu ahdina.

weenads. Katrai leetai fawā femifchā attihstiba, fawš femifchē flahwofks. Un lahdē tad muhfējais? tā dāfchē labš waretu jautat un ne bes eemejla.

Tikai neprafchās war blaut, uf preefifchu, uf preefifchu, ftreet bes jehgas un apdoma, pee tam pašči nefinodami fur. Kad tahdeem nopeetni praša, lai fihlāki peerahda, lahdēem lihdsletem un tā tee grib fawus mehšus aifineegt, ko aifineeguifchi domā darit, tad atbild ar ifmeeklu: „nahls laifs, nahls padoms.“ Ja, fahbi gurki, putra ar lahpofteem gan nahl bes femifchē mahlflās un gudribas, bet ne leeliflās idejas un peerahdjumi. Kritifet, nolengat, ir teefcham weeglāti, nelā ko uftāifit, peerahdit, ko jaunū rādit. Schai finā mehš wehl nebuht newaram fazit, ka peem. dāfchi Walar-Eiropas jaunātee rakftneeki un dramaturgi, tā Sudermans, Jbēns un jiti jau buhtu tee genijs, kas buhtu ko warēnu pafahwigu radijufchi. Mehš tos fchai finā nebuht glufchi newaram blāfus flahdit Goethem, Schefpiram (Shalespeare), Schilleram u. d. z. Saho laifu literarifkā flahwa wehl it pa leelalai dakai ir kritifka, kas ufrahda fādfihwes taunumus un dšhwē flitās pufes, lihdsifchinejo pafaulē ufktatu nepilnību, bet mehš wehl tajā nemanant pafahwigus garus, genijs, kas ipehtu ar dfejneeka aifgahbjofcho, lihdsiiftraujofcho fporu rādit jaunus genialus flahwus, idealus, titanu (milseuu) rakfturus, kas weenigi ipehā zilwelus tūlumigā un attihstības zelā uf preefifchu dabur, pahrlābot. Tomehr ar to nebuhi nam peerahdiis un teitē, ka tee ne-eeweherojami: tairni tee mums rahda fcho laifu fihmes un fcho laifu wajadfibas, uftahda tā fakot fādfihwes problemus, zilwezi aifstufchē jātājumus. Un tāš mums nepeezefchami wajadfigs. Domat, ka nelas labals nam eefpehjamš pofaulē, la zilwezei janofnot dubtdē, nofihmē noftahtees uf pilniga pefihnifā waj nu ari egoifma flahwofka. Zilwezes lihdsifchinejais attihstības gahjeens dod zerību, ka ta agri waj wehli atrādis lihdslektus waj eefpehju, nodibinat fawš jeenigofu flahwofki. Bet neba jau tadēht buhs noftunt. mest bihi krahmdē, ja ko newar weegli panahft, „itai nopeetnibai, puhtu nenomahftai patēfibaif dšhi flehptais amots atwekas.“ Neba jau fihfita ne-eefpehjamība, waj ori prahta, inteligenzes truhkums ir tas, kas muhs kawē no dāufi iwehtigeem darbeem, bet

zilwela egoifms, kurefch ne mafā mehā atrodams ari pee teem, kas itf toti lepojas ar deembijību, itfunitu un tauf tos mihlefbību. Jit tahtu egoifms fawaldams, jeb ifleetojams par dfenamo lihdslekti, to ifpehtit un norahdit, buhtu tagadejo laifu fpehzigako garu ufdewums un peenahkums. Saprotams, ka tee ari pašči nedrihtē no nopeetna darba atrāutees.

Jaunajām rakftneezības flahwam wif mafā tāš nopelns, ka tāš uftahda wifmas fcholaiķu problemus, noftahda mums aju preefifchā fcholaiķu fāfchēgijos fādfihwes jātājumus, tehlo fādfihwes nelabās pufes un wezo ufktatu nefpehziķu pret jaunū laifu flahwu. Jau tapehā tee pelna muhfju eeweherību, ka tee nenodarbojas pafaku un fantafijas, bet realās — pateefās dšhwē walfi. Un te tairni kritifkai toti fwehtigs darba laufs, aifht un ufrahdit fchis literaturas derigās pufes, bet norahdit ari, ka nepezeefchami jaunū worenī ideali, ka wajadfiga fpehzigā pofitīwa darbība. Tagadejā eeweherojamā rakftneezības flahwa ir realā — ta telo dšhwī, lahdā ta ifhtenibā ir, graifa muhfju laifu fādfihwes taunumus un trumus. Teefcham tejamā! — Bet preefifch nahlotnes ar to ween wehl glufchi nepeeteel, tur buhtu jarahda, lahdā waretu buht dšhwē, tā waretu ifuretees un dšhwot zilweli — nepeeteel ar to ween, ka zilwezei tura preefifchā winas grehtu fponguli un fāta lahdā, luht, tu efi — bet jarahda ari, lahdā ideali tai buhtu nahlamibā fāfneefjami, pehā ka tai buhtu jazenichas un jazihnas. Realā rakftneezības flahwa ufrahda zilwezi wainas, flahda tā fakot zilwezes flimibu diagnofi — bet ta nemahā un nerahda, wifmas nerahda wehl lauf jil peeteekofchā mehā, tā fchis fādfihwes flimības un taunumi ahriftejami.

Bet offiniba nahlas ari jau par flimības diagnofi — uf tāš pamata nahlamības rakftneeki war flahdat tahlat un rodit idealus. Nederiga un neleetiga ir itai ta wezā rakftneezības flahwa, no kuras mehš nefa newaram mahzitees, kur waj nu teel iftehtors, ka kceetee un labee zilweli arweenu dabun labu ofgu, kaunee un neleetigeē teel jociiti — nederigus fchahdus gara rafchojumus turam tapehā, ka tee nefaeetas, waj itai pa mafai datai faetas ar pateefību.

Ar patriotifmu plahtitees zilweli preefifchā ir lehta leeta.

Katrs preefifchmetē, ja ir gaischē, nofihmejās atfchahgnifli uf tihkla ahdinas. Saho fihmejumū mehš fajuhjam un, lai gan tas ir atfchahgnifls, mehš, pateizotees muhfju eeweherofchanam, par pašču preefifchmetu ipreefcham itin pareifi. Tahfus preefifchmetus, tā p. p. mehnefi normala — dabiga ajs apftata bes jeb lahdām puhlem, turws, turpretim ar mafakām waj leelalām puhlem, atteezotees uf to tumumu. Darbinajot aji muhfju aju mufkū to druftu fpeefch. Jaur to ajs paleel garaka. Ja spāids ir ihfu laifu, tad ajs atfal faraujas, bet ja tas pafahw labi itgi un beefchi atfahrtajas, tad ajs faudē fawu ihpafchību farāutees — ajs paleel garaka par normalu aji. Lihds ar to wina nefpehā wairē redfet tahlatus preefifchmetus — wina paleel ihfredfīga. Tahhdē gadijumdē war notift ari wehl jita laite. — Apfkatoit turws preefifchmetus ajs wajaga fipri pahrgrofit uf eefifchu i. i. pret degunu. Jaur tahdu grofifchānu fteepjas redfes nerws un tihkla ahdina. Stihwejet pehdejo tai nelahdā finā newar labu darit, bet maitat gan. Tihkla ahdina ir weenigā weetina, kas fajuhst preefifchmetu fihmejumus, un laira winas pahpuhlefchana mafina redfes fpehju. Tā ronās blāfus ihf-redfibaif redfes fpehjas mafinaschānās*).

Ja preefifchmeti labi apgaismoti, tad mehš tos waram faredfet no leelala attahkuma, nelā pee wahjas gaismas. Rā nu flahjes jaunai fkolās behrna ahtinai, ja tai ja flatas pee wahjas gaismas nofmebretās grohmātās, fmaltdē burtdē, tas togad lehti faprotams.

Stiprā gaismā redjullitis mafinasas, wahjā paleelinajas. Jaur to noteel gaismas reguleschana — nolahrtofchana pašchā aji. Stipru gaischumu muhfju ajs nepanees, ja p. p. flatamees wafejām aji tairni faulē, mehš drihf glufchi fawaitajam ajs. Jt ihpafchi fipri maitā ajs flahdneeki, kuri lej fchidru metalu. Nepatihlami flaitēes fiprakā lampas leefmā, gahfes gaismā un elektrifkā

*) Turws preefifchmetus fipri, bet ihfredfīga ajs apftata ar mafai puhlem, nelā normala.

uguni. Muhfju ajs panes gaischumu itai tad, kad fchos fipros gaismas amotus pašchus newaram redjet. Tadēht ari patihlami flahdat deenu, ja faule neipihd azis.

Luhlofim tadēht ifraudfit darba iftabas tahdā pufē, no kureenas nahl wairaf gaismas, neaifflahfim logus ar tumfcheem un befeem gardineem, lai mode nefin tā to praftitu; no tairneem faules flareem glohbfimees, nolāifdami aubelka preefifchkarus. Muhfju semē mahjas frontu — preefifchu labaki der ifraudfit deenwidē, waj deenwidu-rihtē.

Mahflifneeteem wajaga pafahwigu weenadu gaismu, tadēht tee fawās darbnijas eerihko seemeta pufē. Dāfchi aif ta pašča eemefla eeteiga ari fkolās iftabas tairfi, seemefa pufē, bet par fcho jātājumu finibu wihri wehl nam weenojufchees, jo iftabam faules pufē jadod dāuf preefifch-rozības pret jītām, tahdas iftabas p. p. wairaf eefifst, faules flari fawā finā definfizē — iftihra gaismu, jo flimības dihgiti faules gaismā netif ween neaug, bet pat ifnihtē, behrnai preezigaki garā un aug labaki — wini tāpat tā pukites newar ifiit bes faules. Rā ifskatas behrni, kas ufāugufchi pagrāba dšhwofkē, to finā lairs no mums. Wahlumš un wahjumš atkaras pa leelalai datai no gaismas truhkuma. Slaibrā gaisā, faules gaismā wini ahtri atfpirgst. Saules flari ifpālihdfi dāufreis ifdfeedinat wezas kaites ari pee peeaugufcheem.

Deenas gaismas mums tomehr nepeeteel, muhfju darbi praša no mums ifgaku laifu nelā p. p. faule muhs seemā apgaismo, tadēht mums jākewas pee dāfchadeem apgaismofchanas lihdsletem. Winu leefmam wajadsetu tā apgaismot — fpihdet, tā to dara faule, i. i.:

- 1) wineem newajadsetu maitat gaismu,
2) nemirdset,
3) pafahwet if tahdām pašchām krahjam tā faules flari un peeteekofchi apgaismot.
Muhfju pafihstamātee apgaismofchanas lihdslekti ir: fwezes, gasa, petroleja un elektrifitate.
Weena flarwina fweze samaitā gaismu tahdā pat mehā,

„Tauta, tauta, dabrgā tauta“, fault maj latrā rakfā un wahrdā galā — kur sem ſcheem „tautas“ ſauzeneem ſlehpjas itf donu tufchiba un ſuibas nizinafchano, ja daudf ſurigo ſchirū patriotifmus, or ſurām paſcheem ſakars un nelittees ſinat par wifas tautas wjadſibam, behdam un preekeem, ta ir wezu wežā ſen nobilufē gudriba. Bet tahdu wahrdū klabinafchana un ſalmu tufchana jau pee daſcheem laitrakſteem toti modē. Ari mehš miſhejam ſawu tautu, bet neairodām par wjadſigu, ſurināt „meetu piſſonu“ patriotifmu. Tahdi „meetu patrioti“, ſas uſ ahreeni un rakfids itf leelifti ſin bliant par tauribu un zilbinat tehru walodu, bef tam pa leelu leelai datat paſchi ſawās gimenes nebuht nezeena tehru walodu un itfumuš. Bet „klaufaites uſ maneem wahrdem un neſtatateš uſ maneem darbeem“ jau ari wezu wežā warifeju gudriba. Ari mehš ſinam, ka walodu japekoj un jazeeni, wipirins paſchu gimenes, paſchu ſarxā — bet topehž neſkattameš pee „korfias putas“ patrioteem, kureem walodas kopichana, paſchu tantibas uſleelifchana, iſchaulſtu un ſchawulſtu ſawuſtarpija ſlawefchana ir weenigais mehreſis; teem gar zilwezes un zimilifazijas attifhifibu, uſ preeſch eſchānu ſinibās un itfumibā, wairs naw nelahdas datas, teem wifš wafahwofchais jar ir labš un neaifkaramš. Aif tahda patriotifma ſlehpjas itf egoifmš, waj ja daudf to ſchirū labums, pee kurdām paſchi peeder. — Un kuru gimenes gan iſhūnibā teel wairaf peefopia un runata paſchu tautas waloda, waj to gimenes un mahjās, kureem „tehru ſemes miſheſtiba“ nepareifidas ditie — un ſas tautai glaimo, waj to gimenes un mahjās, ſas uſ ſawa karoga rakfifufchi pateſfibu, ſam itfai „labalās familijas“ ween wehl neifſtajja tautu, ſas nebaidas graifit ſadſhwes trunus? Mums ſcheet, ka pehdejās.

Tāpat kā ir pagahjuſchi tee laiti, kur puſtolahzejiba eeneſiga, tapehž ka tagad ari zittanteefchi, Wahji un ziti tahdus itf war nizinat, ſas ſawu tauribu ſlehpj un no tās ſaunas, tāpat japaeret ari eefſchējā tufchuma un paſchlabuma apſlehpſchānai ar ſlanigeem wahrdem un teifumeem, kur daſchi domā „tantibas un walodas pehufchānas monopolu“ peefawinajuſchees. Tauta, atjehgufēs un pee prahta nahluſe, praſis miſpirins: kur ir darbi, iſhta tauteeſcha darbi, ko juhš eiat darijuſchi tautas labā, kur eiat uſrahdijuſchi, kur pahrrunajuſchi itf ſwarigos ſadſhwes jautajumus, kur rahdijuſchi tautai wiſpuſigu attifhifibas mehreſi? „Juhš dodeet to deſmito no dillem un kineneem un pameiat to leelafu bauſifibā“, ſazija leelais tikuſu Mahjārijš uſ warifejem — tāpat waram ſazit par daſcheem karſteem „wahrdā patrioteem“, kuri wehl gairnā ſchāubignš mitologiifus un paſaloinuš tehluš, nogremdejas widuš laifu romantifmā — „ſcho jums bija darit un to neaifmirſt.“ Mums ic gan peenohlumš muhſu tautas walodu un mitologiiju pehit, bet neaifmirſt ari, ka waloda

ir itf lihdſeklie, ſaut ari nepezeefchāms lihdſeklie preeſch mehreſa (latra tauta war wiſdrihifati uſ preeſchu ſitf ar ſawās paſchas walodas peepalhdſibu), bet mehreſis ir zits — ſas ir wiſpuſiga attifhifiba tikumibā, kulturā, ſuibās un zimilifazijā. Daſchš labš itfai tapehž nahjis eeneſigā weetā, ka tauta to tureja par ſawejo, ka ta zereja, ka ſas daris wairaf nelā itfai ſawa amara peenahlumū, ka ſas nems dalibu pee winas preekeem un behdam, ruhpefeš par winas pateſjo garigu un ari laizigu labumu — un ſas lai noteel, tad ta redi, ka ſas nebuht nepuhlas preeſch tahdeem augſtateem mehreem, ka tauri peeteel ar to, ka ſitā weetā, tā tā daſchš labš zittanteefis lihdſigds apſtaltōš wairaf puhlejas un ruhpejas. Waj tapehž brihnumš, ka tauta ſahl aifalt pret ſaweeem paſcheem mahjiteem behkeem un nebuht wairš neſtahn uſ ſarſhi preeſch to weetā eedabufchānas, kā wehl nedaudf gabuš apafak, tad redi, ka tahdeem, ſas uſ tautas ſaweeſcheem uſ preeſchu tufchi, alafch ruhp itf poſchu, bef ne tautas labums.

Agratōš gabudeſmitōš bija ſaprotami un iſſkaidrojāmi, ja tautas zenſoni galweno ſmaru liſa uſ tautas poſchapiſmas — toutiſtas apſinas modinafchānu un wazefchānu; toreif ſas bija pat nepezeefchāmi wjadſigš, lai pehž eefpehjas leelafā tautas datā mahjitoš paſchu walodu zeemit un tā ſagatawotees tahlakeem mehreem, bet tagad ir ziti laiti un opſtalti, kur ar to ween wehl nepeeteel, jarahda wairaf darbu tautas labā, janodarbojas wairaf gar tagadejeem ſadſhwes jautajumeem, jadara tautai pee-ejamas dabas ſinatmes. Tee, ſas agrati luhfoja nodibinat tautas paſchapiſnu, bija weenumehr patſahwigati gari — ja turpretim mehš jaunakee wairaf neſinam, kā brault iſmihās pehdās, waram eefarſetees itf preeſch daſchadām tantibas un walodas jautajuma warijaziam — ari ſtahiōš — tad eſam „pehriſki“ un „ahſti“: „ſi duo faciunt idem, non eſt idem“. Beſ tam ari agrateem tautas zenſoneem nebuht nemaram pahremeſ itf leelu weenpuſibu, kā daudſeem tagodejeem „pihlareem“.

Jāi nu mehš ſchojā waj kahdā zitā leelā ſchahdi waj otradi domajām — latrā ſinā buhū latra godiga zilweka peenahlumš, aifſtahwet ſawās domas atlahiti, godigeem lihdſekteem. Bet ko lai ſakam, kad pehdejā laikā robas pee mums pat jau tahdi, ſas, ja ne-eeſpehž pretineeku domas godigā atlahitā zihnā oifpehſot, brehž — ko lai ſakam, kad ir zilweki, ſas ſwarigōš ſazihſteefchānas jautajumōš kuras pat pee ſawu tautas brahū apmelofchānā. Kaſ ſwarigōš dſhwes jautajumōš itf itf weetes pee neleeligeem lihdſekteem, ja ari tee mehreſi, kahdu grib ſaineegt, turetu par augſtu un ſwehtu (ka mehreſis attaiſno lihdſekluš, ta ir itfai jeſuitu un neleefchu mahjiba) — tee naw tautas draugi, tee tautas poſitaji.

*) „Ja diwi to paſchu dara, tad tās tomehr naw tās patš.“

Bet — te nu warbuht pahremeſis, ka nemeſ neſafam, ka tad mehš iſhti gribam, ka negribam nahſi klajā paſchi ar ſawām idejam. Wirms ar ſaweeem uſſtateem nahſam klajā, mums gan buhtu no muhſu pretineekeem jaiſluhdſias, turpmat toš kritiſejoj reſp. apgaſchot, turetes wairaf leetiſchti un neſagroſit muhſu domas. „Balt. Wehſin.“ Nr. 76. ſobojas par to, kahdš gan waret „idejam“ buht eefpaids uſ labibu un labibas zenam un ſamlihdſi muhſu ſemtopju peinas amotu. Kā rahdas, tam now jauſmas no tam, ka peem. Anglijā lihdſi 1846. gadu paſtahweja labibas muita no 35 ſchilneem uſ ſwareru (4 rubleem uſ puhru), tapehž tur bija labiba ſoti dabrga un ſemas ſahrtas laudis mira puſdabu; radās brihwitirdſneezibas idejas, ſas iſplatiſjās tautā tahdā mehre, ka augſtās labibas muitas, no kurdām nahja peina leelumifchneeteem, bija jaotzet — nu wareja Anglijā laudis poehſt lehtaku maiſi, zaur ko labibas patehrejumi un peepraſijumi auga un labibas zena ahruſs Anglijas, i. i. tajās ſemēs, iſ kurdām Anglijā eeweda labibu, pee kurdām peeder ari Kreewija, wazehlās. Gluſchi tās pots ſakams par tagadejam labibas munitom Wahjijōš, Franzijā un Itālijā. Ja uſwarēs brihwitirdſneezibas peekriteji, tā tad laikam ari „jounzepto ideju“ peekriteji, tad labibas muitas tiks atzetlas un lihdſi ar to tureenes laudis ſpehš nopietu wairaf maiſes, zaur ko muhſu ſemē, iſ kuras labibu iſwed, labibas zenom jazetas. Tā tad „idejam“ ir gan gluſchi taijnīs ſakars ar tautas ſaimneezibu un pahritas meelu zenam. To negrib ſapraſt itfai tahdi, ſas muhſu tautu labpraht noturem tahdā ſtahwolli, kahdš zubtai ſem oſola, kuru neſim, waj ſihles krit no debefim waj no oſola un niſni grauſch oſola miſu, to ſodidama, kad kahdreif ſitā gadā ſihles naw auguſchās. (Turpmat beigas.)

No eefſchjemes.

a) Waldibas leetas.

Dſelſozeju departaments ſinojis wiſām dſelſozeju waldem, ka tām teefas eeredneem, uſ to peepraſijumu, beſ ſaw eſchānas jaded dſelſozeja biſetes preeſch preiſchu, deenasta, ahrlahritejem un ſtrahdneeku brauzeeneem, un tad pat tad, ja eeredni brauktu lihdſi tahdām ſtajiam, kur brauzens nepeeturā, — tahdōš gadijumōš brauzens tur ſinams jaaptura.

Beeri nu pagasta lozelliſm Kriſcham Ronim Wiſaugſtati dahwinato, Wladimira leniā pee kruſtim neſhajama ſudraba medala ar wirſraſtu: „par ſihſtonu glaſhſchānu.“ (W. G. A.)

Widjemes gubernatora palihgš waiſkſpadoſneekš Puligins no 26. aprila ſahſot atwafinats uſ 2 mehneſcheem, kurdā laikā wina weetu iſpiltis wezafalais padomneekš Juſchlewiſchš. (W. G. A.)

kā weens zilweks. Ja nu mehš ſalhdſinam ſwezes ar ziteem apgairmoſchānas lihdſekteem, tad redſam, ka pee weenada gairſchuma, ſtearina ſwezes maitā gairu 7 reif wairaf, nelā petroleja un 2 reif wairaf nelā gabſa.

ſwezes ſawā laikā bija leelā zeenā. ſlamenais pehtneekš Dawy domoja, ka ſwezem buhš poſtahwiga nohlotne. Kad 1802. gadā pirmo reif leelumā iſleetoja gairu apgairmoſchānai, Dawy noteija gairu iſhu muhſchu. Ar ſwezem ſchi nelad newareſchot mehrotreš. ſweze noteelot kimeifki wiſš tāpat maſumā, tā gairas ſabrikā leelumā, pee tam no ſwezes nebraudot nelahdas breefmas ne no ſprahdſeeneem, ne no ſogifſchānāš. Dawy paregojums nemas nepeepildijās. Gaſa eemantoja leeliftu peelifchānu. Dawy nodarbodamees ar elektriſitati, pirmoais atrada, ka ogle elektriſtā ſtraumē paleel ſarkana, tomehr winam pat praſiā nenahja, ta ſchis wina atradums nodereš reif apgairmoſchānai. Gaſa ar laifu dabuja leelu konkurentu elektriſitate. Gairſchuma un tihribas ſinā pahriſwarš ir elektriſitatei, lehtuma ſinā gaſai. Nepeeteeloſcho pee abeem aifweem pahrlabo: labatas maſchinas dod lehtaku elektriſtu gairmu, labati lukturi gairſchalu gaſas leefmu. Jaundš gaſas lukturds goja un gairš, ſas peekuhſti lukturi, zeta uſ leefmu eepreeſch ſtipri ſaſiſt. Veefma zaur to paleel gairſchala un gaſas pee tam iſtehrē maſaf nelā weentahriſchds lukturds. Loti gairſchi deg gaſa ari lukturds ar metala ſeſimeem.

Gaſa eemantoja lihdſi ſchim weetu laulā un ari ehlās, kur tomehr pehdejā laikā ſahl arweenu wairaf un wairaf iſleetot elektriſitati.

Gaſa tad laitiga, ja pa truhbas plihjumu wina ſuhjas mahjās eefſchā. ſewiſchli pagraba eedſhwotaji dabun no winas wiſadas laites — ſagifſchānās ſimibās. Seemā gaſa war ſuhktees mahjās no 10—15 aſu atlahuma.

No elektriſtas apgairmoſchānas gairfa maitaſchana gan neifzetas, bet ſawā ſinā wina ari war buht breefmiga: zilweks, ſas neufmanigi peekeras pee plikām drahtim, dabun uſ weetas nahwi, weetu weetam zaur ſchim drahtim iſjehluſchees ugunſgrehli. Tā nowembri, 1889. gadā Boſtonā (Seem. Amerikā) elektriſtas drahtu wads noſkrita uſ telegrafa drahti, ſchi palika ſarkana un aifdeſināja mahju. Ugunš tā iſplatiſjās, ka ſaudejumi ſneebjās lihdſi

8 miſj. rbt. Toreif Boſtonas pilſehja gribeja elektriſtu apgairmoſchānu tamdeht ween atmeſt. Tomehr gairmas labuma deht wina peepatureja. Drahtš wadus tagad newell wairš pa junteem, bet pa truhbam ſemē.

Loti nepatihkami, ja gairma mirdi. Elektriſitatei ſchaj ſinā leela waina, tagad tomehr jaunatās wofchinas ſrahdā daudf maſ peeteeloſchi. Petroleju lampam un gaſu lukturēem pret mirdleſchānu uſteel zilinderus.

Muhſu itdeeniſchā dſhwē mums wajaga tahdas lampas, kuru mehš pehž patihchānāš woram neſt no weenas weetas uſ otru, kuru mums dotu peeteeloſchi labu gairmu un neiſnahtu par dabrgu. ſchos praſijumus wiſlabati iſpilda muhſu petroleja lampas. Petroleja iſnaht diwas reifš lehtati par gaſu, trihš reifš lehtati par elektriſitati un 27 reifš lehtati par ſwezem. Ar petroleju jaapeetas praſhigi. Lampu reſerwuarōš ta nedrihſti ſaſiſt, zitatibi war noiſt ſprahdſeens un ugunſgrehſš. Wehſa petroleja pate nedeg. ſalnas laikā wina war ſaſalt un tad lampa nedegš. Tā noiſta kahdā no Dawarijas pilſehjam: weenā nakti ſaſala eelu lampas petroleja un eelas palika tumschās.

Zitaba peeteeloſchi apgairmota, ja, mehš to rakſtu, kuru beend ſaſijām, waram ari pee ugunš gairmas loſit tahdā pat atlahumā, kā beend. Lampas ir daſchejadās. Gairſchumu lampas ſpehž dot ſil wajaga. Lai gairma azis neſpihdetu, uſteel lampam abaschurus un kontr-abaschurus. Kontr-abaschurus ir ſchirms, kuru leel ar plato galu uſ augſchu. ſkolās un labās darbnizās deretu lampas kahri labi augſtu pee greeſteem, kontr-abaschurēem wjadſetu gairſchumu meſt uſ greeſteem un ſcheem pa wiſu iſtābu. ſinams greeſteem tahdā gadijumā wajaga buht balteem.

Kad jaopgairmo maſafa weeta, peeteel, ja leetofim lampu ar abaschuru, kurei platais gairš uſ apafchu. Ja lampa ſtahwetu tomehr itf augſti, ka winas leefma ſpihd taijnī azis, tad der iſleetot maſu kontrabaschuru, jeb baltuš zilinderus.

Abaschuram no eefſchpuſes wajaga buht baltam. Labakee abaschuri buhš gan no papira, itfai wini ahtri par leel dieſteni, tabeht beefchi mainami. Metala abaschuri pawifam neder, jo wini ſtipri ſaſiſt. ſojantſa un ſilla abaschuri labi, itfai newajaga leetot kraſhainus, ſewiſchli

ſarkanus, un nelihdſenas formas, jo tahdi data ſiſtu eefpaidu uſ azim.

Te waretu iſſumā peeminet par krohſu eefpaidu uſ zilweka karakteri — rakſturu. Dr. Gorbazewiſz eefebdinoja kuzenus buhredš ſem daſchadeem kraſhaineem ſitileem. Kuzeni, ſas uſauga ſem ſaſas kraſhas eefpaida, bija loti dſhwī, wini ſteſtjās un ſpehlejās pat tad, kad ehda, ahtri aifmirſa apbehdinajumus un maſafā laipmbas parahdiſchana winus ſtipri eepreezināja. Kuzeni iſ orantſcho buhra neluſtejās itf dſhwī, bija loti niſigi, neaifmirſa pahri darijums, bija ſhiprati par ziteem un, kad ar teem ſatifās, tad toš kreetni ween iſpluhza; kuzeni iſ ſarkana-buhra nebija itf duſmigi un niſigi, kā preeſchjees; kuzeni iſ ſileem un wioletem-buhreem bija par daudf meerigi un gawlajigi.

Es jau teizu, ka lampu abaschurs ſtipri ſaſiſt. Tam, kam nu gadas pee lampas tumu ſehdet, ſchis ſitumš laite: 1) uhdens iſgaro no azu wirſus — azš paleel ſawſafa, 2) galwa ſakarſt un toni ſatel neredi wairaf ahru nelā wjadſigš. Lai iſbehtu tahdu ſaſiſchānu, iſgudrotas higienifſtas lampas. ſchim lampam ap zilindri ir wehl otrs leelaks druſtu eefilganas kraſhas zilindris. Wiſš ſakſtums aifet pa zilindru ſtorpu, abaschurs paleel wehſš. To paſchu ſaineegim, ja ſtarp abaschuru un galwu noſiſim 1/4 papira lapas leelumā ſoka waj papira ſchirmi. Naw tomehr jadomā, ka wezati jau wiſu darijuſchi, jo tee ſaweeem behreem apgahdā lampas, ſas labi deg, daudf nemeitā gairu, dod peeteeloſchā mehre gairſchumu, nemird, neſilda galwu, neſpihd azis u. t. pr.

Iſſkaidroſchānas deht ſche peemeſiſchu kahdu peemehru iſ dſhwes. Atnahſ behrns no ſkolas, paehd puſdeem un noſehſchās apgairmotā iſtābā pee galda. Krehſis winam par augſtu — lahjas neſneebſ lihdſi grihdai, galds wehl augſtaks. Behrnam gribot negribot jatura grahmana tuwu pee azim, ſas no tam zekas, to zeem. laſtaji jau ſina. Tā kā galds taijnīs, bet ne eefſchihbs, tad behrnam japeeleez galwina. Kallis ilgi neſpehž galwu itf turet, wina ſihd wehl ſemal un zaur to azim zekas wehl jo leelaks poſts.

Behrneem jaeeгахdā to augumam peemehrigi galbi un krehſli, jo tehwa galds un tehwa krehſis maſajam dehlam tāpat neder, kā winam neder tehwa ſwahreſi un tehwa ſahbali.

Gulbenes miſiſhā: turgotajam Rudolfam Graffam atauts pabrūts ſchtempelpapīrs un ſchtempelmārkas.

Rīgas gubernas rentejaſ grahmatuvedejaſ Jirgenſons un taſ pat rentejaſ laſera amata iſpilditajaſ Jirgenſ pabrūti veens otra veeta.

Jauſelgava krepostnodaļa preeſch nehuſtamān mantam, uſ pilſehtaſ waldeſ luhgumu, atgelta.

Par Deepajaſ apgabala tautas ſkolu inſpek-toru, J. Friſzona veeta, ezeļaſ Baltijaſ ſemināra weh-ſturu un geografijaſ ſkolotajaſ W. A. Rowitowaſ.

Œchindſ paugſtinati: par koleģiju padomneetu: Deepajaſ realkolaſ ahrſiſ Diomara Grofeſiſ, par galma padomneetu: Deepajaſ — veterinar ahrſiſ Jwanaſ Habebachſ; par koleģiju aſeſoru: Taſlu pilſehtaſ ſkolaſ biu-ſchajaſ ahrſiſ Guſtawaſ Blaſe; par titularpadomneeteem apſtīrinati: Jelgawaſ Aleksandra pilſehtaſ ſkolaſ ahrſiſ Naianaſ Löwenſteinaſ un Deepajaſ pilſehtaſ ſkolaſ ahrſiſ Jeſchajaſ Goldbergaſ.

Ar ordeneem apbalwoti: Kurſemeſ kroņa pala-taſ pahrwalditajaſ Wladimiraſ Dbinzowaſ ar Staſiſlawa 1. ſchkiraſ ordeni; Kurſemeſ gubernas ahrſiſ waldeſ pahrwalditajaſ Jmalaſ Gluſchewſkiſ un Kurſemeſ guber-nas ahrſiſ waldeſ uſtraugaſ baronaſ Eduardaſ Dienwaſ ar Annas 2. ſchkiraſ ordeni; Grobinaſ-Aspūteſ eezirkna nobolku inſpektoraſ Wiktoraſ Demiſchewſkiſ, Dobeleſ-Dau-ſktaſ eezirkna nobolku inſpektoraſ Wladimiraſ Bogelaſ, Bal-tijaſ gubernu jaunalaſi meſchu mehneekſ Portienaſ un Baltijaſ gubernu domenu waldeſ pahrwalditajaſ Moſch-nowaſkiſ ar Staſiſlawa 3. ſchkiraſ ordeni. (R. G. A.)

b) Baltijaſ notikumi.

Leſteneſ-Œrlawaſ Biſchop. beede. preeſch-neeſiba muſh luhdſ, uſnemt ſekolſcho uſaizinajumu: Uſ aizinajumuſ uſ peedaliſchanoſ pee. H. biſch-opibaſ kurſeem Baltija. Uſ wehſejumuſ no daudſam puſem un lai joprojam weizinatū raziſnalaſ biſchopibaſ iſplatiſchanoſ muſhu dſimienē, Leſteneſ-Œrlawaſ Biſchopibaſ beedriba (dibinadameeſ uſ taſ ſtatutu § 3 pamatu) noturēſ ari ſchimi, 1894. gada wafara, biſchopibaſ kurſuſ. Kurſi wiſkſeeſ 10 deenas, no 12. lihdſ 22. jūnijam un winaſ noturēſ Peena-waſ Sileneeku māhjaſ. Māhziſu kurſoſ pa-ſneegſ pehſ pehriſajaſ, konzentriſti paplaſchinataſ pro-grammaſ:

I. Preeſch praktiſka biſchopja wajaſdſigāſ teoretiſkaſ ſinaſchanaſ.

Biſchu ſaimēſ ſaſtahroſ — trejadāſ biteſ; biſchu ba-riſba (meduſ, ſeedi, uhdēſ); waſka pagatawoſchana un ſchuhſchana, daſchadaſ laminaſ; biſchu waloda, ſil taſtu ta japrot biſchopin un biſchu pezi prahti; behnu perina-ſchana; biſchu eenaibneeki un tā no teem atgaitateeſ; biſchu ſtimbaſ un lihdſeeti pret tān; dſeſchana un tā pret to iſtureteeſ; daſchadaſ biſchu fugāſ un winaſ iſpa-ſchibaſ un ſil taſtu ſweſchu fugu biteſ pee munaſ noderigaſ.

II. Praktiſki darbi wairaku ſiſtemu ſtropoſ ar

ka eeguſti biteſ un taſ, winaſ pehrot, jaeewehro; ar

tahdū ſtropu lai laſra riſhojaſ; tā un kur biſchu ſtropuſ uſſtahdit (biſchu dahrſiſ, klaja weeta u. t. t.); piema biſchu iſſtreſchana pawafari un taſ tad jadara un jaeewehro; pawafara rewiſija un ar to ſaweenootee darbi; ſainju pahrſeſchana no klutſcheem ſtropoſ ar kuſtinamān lahrēm; riſhoſchanaſ ar wahjām ſaimem; ſpekulatiwa ehdinaſchana un ſainju tahtat wadiſchana lihdſ wairoſchanaſ lahtam; māhſliġu ſchuhnu pagatawoſchana un to iſleetoſchana.

Dabiġee ſpeeti un to ſaimēſchana; māhſliġa wairoſchana pehſ noderigatām metodeim; ſpeeti un pamata ſtropu tahtala aploſchana; meduſ iſſweeſchana; tā ſadabām ſtro-pinuſ preeſch māhſchu audſinaſchanaſ; ſilitaſ im labāſ māhtēſ. Meduſ iſſemēſchana rudent un biſchu eſeent-ſchana daſchadu ſiſtemu ſtropoſ; ſeemaſ beribaſ daudſumuſ un lahdai winaſ wajaġa biht; biſchu pehbeġa iſſtreſchana (iſtīriſchanaſ) un taſ tad jaeewehro; waſka kauſeſchana; meduſ un waſka paglabāſchana, iſleetoſchana un pahrdo-ſchana; ſainju ſaweentſchana; tahtchu ſchuhnu paglabā-ſchana par ſeenu.

Biſchopja ſeemaſ darbi; jaunatee panahſtumi un atra-dumi biſchopiba un lahdā teem wehriſba (dſiſchana un turinaſchana, wiſpīlīnigatāſ māhſliġaſ ſchuhnaſ u. t. t.). Biſchopibaſ tabulaſ un grahmatu weſchana; biſchu ga-nibaſ un tā taſ jo weegli paplaſchinat; biſchopja darba riſki.

III. Pamāhziſa Baltija no deriġu ſtropu

a) Platāſ puſeſ ſtropoſ; b) lapu ſtropoſ; c) Grāwen-horiſta kurwiſ; d) keſſara ſtropoſ (muſhu klīmatā noderīġa Angli ſiſtema).

Kā ſtropi ar kuſtinamān lahrēm ſchluſcheeſ un ſa-ſneeguſchi ſawu tagadeġo pīhniġumu; lahdām wajaġa biht labām ſtropam un taſ tahtū pagatawoġot jaeewehro; preeſch ſtropu pagatawoſchanaſ wajaġdſiġee darba riſki.

Māhziſu kurſoſ paſneegſ tā, ka teoriſa ar praktiſu ees-roku wokaſ; jo leelā mehri eewehroſ praktiſu. Māhziſaſ paſneedeſeġi, reſp. kurſu wadiſtaji buhſ: Leſteneſ-Œrlawaſ Biſchopibaſ beedribaſ preeſchneekſ un loġeſliſ — rewi-dēntſ — Kreuzberga un Kalwina luhġi. Kurſu daſibneeki wariſ par weli iſleetoſ beedribaſ biblioteku, kura pa kurſu lahtu atradiſeeſ Peenawaſ-Sileneekſoſ. Kurſiſti wa-rēſ ari apmeklet aploſhriſe eewehrojamāto drawneeku biſchu dahrſuſ.

Noſajizumi par peedaliſchanoſ pee kurſeem.

1) Par māhziſaſ paſneegſchānu jamāſā: Leſteneſ-Œrlawaſ Biſchopibaſ beedribaſ beedram par wiſu lahtu 1 rubl. un taſ eeronāſ uſ kurſeem iſl daſchāſ deenaſ, tam 15 lap. deenā; nebeedreem jamāſā 3 rubl. un taht-dām nebeedram, taſ jai pehriſ apmekleſiſ kurſuſ, 1 rubl.

2) Par uſturu un telpam jamāſā 6 rbl.; taſ naht patſ ar ſawu uſturu un wehlaſ tiſai telpāſ nahtſ gūlai, tam jamāſā tiſai 1 rbl.; gūlaſ drehbeſ lahrām janem ſawāſ lihdſ.

3) Kaſ wehlaſ peedaliſteeſ pee kurſeem, tam wehlaſkaſ lihdſ 5. jūnijam japeeteiġaſ waj nu perſoniġi, waj ar rakſtur pee Leſteneſ-Œrlawaſ Biſchopibaſ beedribaſ preeſchneeka (adreſe: Up. Dobaew, Leſteneſ — Trinzōſ, 3. Kreuzberga lġam). Peeteiſchanaſ rakſtam japee-leel laht wajaġdſigā jamāſā par māhziſaſ pa-ſneegſchānu (1. rbl., reſp. 3 rbl.). Uſturuſ nauda kurſu daſibneekēem jamāſā tad; tad eerodaſ kurſoſ. Peeteiſchanaſ rakſtā japeeniſ, waj kurſu daſibneekſ wehlaſ dabut uſturu, waj nahtſ patſ ar ſawu. Tāpat lahrām ſklaidri jauſdod ſawa dſiſhweſ weeta un adreſe.

4) Kurſiſteem jaſapulġejaſ wehlaſkaſ 12. jūnijā; ſchir-ſchanaſ buhſ 22. jūnija pehſpuſdeenā. Peenawaſ Sileneeki atrodāſ gandriſh pee paſchāſ Dſchuhſteſ baſniġaſ un teeſaſ nama (tai apwidiſ wiaſ Dſchuhſteſ un Peenawaſ zentraſ); winaſ jo weegli ſaſneedeſami tiſpat no Tuhuma, tā ari no Dobeleſ Krīnumu (Friedriſchſhof) ſtaġijaſ.

ġiti lahtakſti top laipni luhġi, ſcho uſaizinajumu uſ-nemt ſawāſ ſleġāſ. Preeſchneekſ: J. Kreuzbergaſ.

Rakſtwediſ: A. Weidemaſ.

Jurſewaſ uniwerſitateſ prof. Puſtoroſewaſ ezeļaſ par teelſeetu fakultateſ delanu — un taſ paſchāſ augſt-ſkolaſ prof. Wiſkowatoſ, tā „Prib. Wiſt.“ ſino, aiſeeſhot uſ Peterburgu.

No Wiſſakeem. Otro leeldeem, 18. aprīli, no weeteġāſ Dſeēd. beedribaſ iſriſhota weeġigā walara, ſkolo-tajaſ M. Auguſta luhġa ſawā preeſchlaſtjuma par iġliġ-tibu ſtarp ġiu iim pareiſi norahdija uſ lihdſſchineġo ween-puſibu jaunawu iġliġhoſchanaſ ſinā. Lihdſ ſchimi muſhu apgabalaſ bija paraſka, pa leelakai daſai jaunawaſ preeſch iġliġhoſchanaſ nobot Rīgaſ „madaminam“ — ſchuwē-jam, kur iġliġhibāſ weeta to galwinaſ nereti teel pee-buhtāſ ar wiſadām preeſch lahtu dſiſhweſ newajaġdſigām „maneem“ un „untumeem.“ Preeſchlaſtjaja lġa jo Alti-eeteiġ „madaminu“ weeta wairat eewehrot lauzineeku dſiſ-wei jo premehrotāſ māhziſaſ eſtahdēſ. — Latw. Weēd. Weina meitenu ſkolu un wehl ġitaſ. — Jaweſlaſ, ka ſchoġbi Auguſta luhġa aiſrahdiġumi nepaliſtu, tā ſawjeġa baſkaſ tuſneſi un tā ari turpinaſ iſriſhoġumuſ preeſch-laſtjumi par daſchadeem ſaſiſhweſ jautajumeem tiſtu at-lahtetoti. Tai paſchā walara daſchi iſriſhoġuma apmekle-taji jo dſiſhōt pahrtrunaja jautajumu par ſen nepezeſchā-maſ ſemtopibaſ beedribaſ dibinaſchānu. Viſkaleeſ.

No Leel-Wirzawaſ. Kā wiſpahrīġi ſinauſ, muſhu neaiſmīſtamāiſ dſeġneekſ Juris Allunanaſ ſcheġeeneſ baſ-niġaſ lapſchāſ aitradiſ ſawu pehbeġo duſaſ weetima. Sawā laikā awiſeſ beeſchi ſinoġa par muſhu zenſona neaplopto kapu pee Wirzawaſ baſniġaſ muſhreeem, ja, biġām pat tiſ tahtu tiſuſchi, ka nelaiġa dſeġneeka palaiſtāiſ lapſ lahdū laġinu wariſ ne pamīſam nebija uſeġama. Tagad nu buhſ pagahjuſchi wairat tā deſmit gabi, kopſch „Walt. Wehſt.“ jahta laht naudu, ar to aplopti Jura Allunana aiſmīſt-ſto kapu un to puſchlot ar lahdū peeminaſ ſiġmi. Ari „Zeh-wija“ jau biuſe tiſ laipna, paſneegſ kwīhtēſ par winaſ tam paſchām mehriſ eemakſato naudu. Bet tomehr ſchimi leeta nelāſ nenouta. Wajaġdeġa domat, ka ſameſtāſ naudaſ uſglabataġi buhtu gan eſtatiġuſchi par ſawu peenahſtumu, taſantaſ aratawini uoġulbit uſ augli augteem. Tomehr nedariġa wiſ tā. Weeſ notikumu par tahtu, ja grībetum ſche uſſtairit no jauna wiſuſ weġoſ grehtuſ. Tai tamdeht peeteel ar ſalta mineſchānu, ka beidſot jaur „Walt. Wehſt.“ riſhoſchanoſ Jura Allunana lapſ palita tiſpat neaploptēſ, lahdſ taſ biġa — un kur ſameſtā nauda? Sawadaſ ſk-tenis, t. i. noſuſchana, biġa nolemtſ lawru wainagaſ, kurū nelaiġa zenitaji biġa nolitſchi uſ klūġa duſtāja lapu un kurſch uſ weeteġa māhziſtāja von Bahdera lġa weh-le-jumoſ tiſa uſglabāſ Wirzawaſ baſniġaſ, walahtriſ wiſeem redſamā weeta. Ze wiſch atradaſ ilguſ gaduſ. Bet drihtſ pehſ Bahdera teħwa naħweſ wainagaſ noſuda beſ pehdām un wehl ſchodeem neweēſaſ ġiwekſ neſin, kur taſ paliziſ. ġi tā paredſedamſ tahtū wainagaſ liſteni, tagade-ġaſ Leel-Wirzawaſ pagaſta weġalaſ, Brederiſch lġa, ſawā laikā norahſtiġa pantinaſ, kaſ biġa eſpeēſti rakſtoſ lentāſ abdoſ galdoſ un pateġoteeſ B. lġa laipniſai man eſpeh-

januſ, minetōſ pantinaſ paſneegſ ari „Māhjaſ Weeſa“ ġeen. lahtajeeem un toſ tahtā ſinā iſſargat no galigaſ aiſ-miſchanaſ. Pantini ſtan: Tu ſawoġi pret tumaſaſ waru — Ar ġaiſmaſ wāħdeem, ſpehġiġeem, Un ſawodamaſ iſlaidi ġaru, — Nu ſnaudiſi pee weġteħweem.

Ze wēdi brihweſtiſaſ teelma, Par kurū ſweēdrōſ ġiħniġeeſ, ġr tad, kaſ draudeġuſe breēſmo, — Dabehi ſcho kroni pelniġeeſ.

Tā leeta ſtaħweġa, kaſ gaduſ diwuaſ atpakaſ laħda teel-ſungā ſulainiſ ſahta tā pirmāiſ ruħpeteeſ par Jura Allu-nana kapu, ſeedodamaſ lahdū ſumu lapa uſloſchānāi. Bet drihtſ ween goda wiħram biġa jaaiſġeto ſweſchātnē un wiſa leeta bahtu no jauna naħtluſ aiſmīſchānā, ſa aplahriſeſ ſkolotaju luhġi nebuhtu nelaiġa zenſona lapa puſchloſchānu eſſtatiġuſchi par ſawu peenahſtumu. Ze Jura Allunana kapu liſa ſewiſchki atbalit no ġitu ta radu lapeem un to apdeħſtiġa puſem un ſakumeem. Pehbeġa laikā Jura Allu-nana lapa aploſchānaſ jautajumuſ neħmiſ jaunu wiſeenu. Aploſhriſeſ ſkolotaji un ġiti kreetni tauteeſchi, pahrſeġināti, ka uſ ſinamām noluhſam lihdſ ſchimi ſeedotāſ naudaſ iſ-leetoſchānu iħſtajiſ mehriſim wiſmaſ tiſ drihtſ naw ko zereſ, ſagatawoġaſ no ſawāſ puſeſ zelt nelaiġa dſeġneekam lahdū maſu pateġiſbaſ ſiħmiſi, kaſ ſaſtoħweu iſ wiſliġa, uſ lapa uſwekama oſoſa bluġa, wiſu kura ġeħdoſ nomeeēſ engeliſ tura aiſchirktu grahmatu. Taſ weenā lapaſ puſe buhſ J. Allunana dſiſuſchānaſ un miſchānaſ deena mi-neita un otrā wina poſiſhtamaſkaſ dſeġoſ: „ġa iħweēſ tiſ ſeme ſeħtu.“ — Taħdoſ ir ſchimi brihſchām nodomſ un ġeramaſ, ka pee wina zauriſweſchānaſ ari wehl daudſ ġiti kreetni tautāſ dehtli ſneegſ palihdſiġu rolu. No ġitaſ puſeſ wehl dſeġdamaſ, ka tam paſchām mehriſim ġaidamaſ lahdſ leelakſ iſriſhoġumuſ. Zeēſchām, ir deēſgan eemeſtu preeġateeſ, ka leeta dabuſuſe tahtū wiſeenu; turklati wehl no priwataſ puſeſ; bet newar ari deēſgan pabrīhneteeſ par weenaldſibu, ko Jelgawaſ Latweeſchu beedriba, kaſ ir tu-walā kaimineene Jura Allunana kapam, paraħdiġuſe tai paſchā leeta. Wina lihdſ ſchimi naw liuſeēſ ne ſinot par nelaiġa dſeġneeka kapu, lai ġan tai, ja ne wairat, tad no „Zehwiġaſ“ kwīħim par ſanento naudu lapa peeminaſ, wajaġdeġa ſinat, kur atrodāſ Jura Allunana pehbeġa un aiſmīſtā duſaſ weetima. — a —

No Dſchuhſteſ. Muſhu lahtaimneeġiſbaſ beedri-bai tiſta pehbeġāſ deenāſ eerahdiſ ſemeſ gabalaſ, kurſch ar Wiſaugſtako atkauju teel aſchirktē no Dſchuhſteſ miſiſchāſ ſemeſ un nobotſ beedribaſ preeſch winaſ mehriſu weġinaſchanaſ. Tai nu ġan ſeme naw nekahda teġamā — wiſwairat weegla ſmitiſ — tad tomehr taſ preeſch Dſchuhſteſ uſplauſchānaſ no wiſai-leela ſwara. ġau ſen deenan daſchadi amatneeki wehleġāſ ſcheġeeneſ zentā ſewim zelt māhjaſ; bet tā tā nebija ſemeſ, tad newareġa to iħdarit. Nu ir droſchi ġeramaſ, ka Dſchuhſteſ drihtſā laikā pagelſeeſ blakūſ tagadeġam — daudſ jauni ġliġtu māhju. ġeramaſ ari, ka 1895. gada wariſim ſaħkt zelt ſcheġeeneſ beedribu māhju. ġaweħlaſ tiſai, lai tagadeġaiſ jautraiſ ġarſ nenġurtu, bet uſturetoſ taħdoſ daſchu labu ġadīnu. — ois.

No Swehtēſ (Dobeleſ aprīli). Muſhu Swehtēſ upe, kaſ ari Jelgawaſ pilſehtaſ uħdenwadaſ baro, jau no weġu weġeem lahtem tahtu jo tahtu iſſlaweta ſawu daudſo un ġarſchigo wehſchu deht. Bet pehbeġoſ ġaddſ deemſchēhl pamamāġam, ka paleel arweenu maġat wehſchu. Saħktumā domajām, ka wehſchu uſluſiſchi iſ ahrſeem, kaſ ari ſche biġa paraħdiġuſcheeſ, darami atħidiġi par wehſchu leeliſto maſinaſchanoſ. Tomehr leetaſ nopeġnatiſ pakat peħtiġot, iſrahdiġeeſ, ka wehſchi muſhu apgabalaſ jau pahriſ ġadu tā ſlīmo ar lahdū laiti, kaſ winaſ tuħſto-ſcheem iſniħġina. Un nupat wehl tagad eſam naħluſchi pee atraduma, kura deht war dſili noſkum. Zeeta ta, ka wehſchotaji, kurēem lahra weetima Swehtēſ upē jau ġa-deem poſiſhtama, tuħlit pehſ Leeldeenanam nowehſchouſchi upi apmeħram aſtonaſ werſteſ ġarumā, beſ ka buhtu iſwiſkluſchi ġel weenu weenīġu wehſiſi! Tā tad eemeſiſ domat, ka wehſchi pee munaſ piſniġi iſmīruſchi. Taħdaſ pat beħdiġaſ ſinaſ naht ari no ġitām puſem. Tā Zeelupe ar Emburgāſ puħ ſenatōſ ġaddſ biġa toti bagata wehſcheem, beſ nu tee tur palitſchi deēſgan reti weeſ. Liħ-dſiġaſ wehſtiſ naht no Platoneſ upēſ; ir ta ſenat biġa tahtu jo tahtu iſſlaweta ſawu daudſo wehſchu deht. Bet tagad tur taſ patſ, kaſ ġitāſ upēſ: tiſ reti uſeeſi tur pa mehſitim. Eewehroġamaſ wehl taſ, ko laudſi wiſdoſ min. apgabalaſ runā par tā deħmeto „wehſchu mehri.“ Wini ſaħta, ka wiſdoſ taiſ ġaddſ, kur ploſiġuſeſ ſtarp ġiwekēem tolerāſ ſehrga, ari wehſchi iſmīruſchi leeliſtā ſtautā. Buhtu intereġanti dabut ſinat, waj ſchahdaſ walodaſ dibinaġaſ uſ pateġiſbu.

Walġataſ pagaſta weġalo ġahni Peġaju un ta lau-lato draudſeni Maja 1893. ġ. 16. ſeptembri Rīgaſ apga-bala teeġa noteġaja uſ 2 mehneſcheem zeetuma par to, ka tee ſawuſ beħruſ biġa uſandſinaġuſchi ew. lut. tiġiġā. Pehſ apgabala teeġaſ ſpreeduma beſ tam beħri biġa at-nemami to weġateem un nododami audſinoſchānā pee to

Kā derīgu grahmatu opgahd. Nodafas weizinatāji eemafsoja:

zaur „Balt. Wehst.“ elspediziju: Bergs, Aderkafchds, 1 r., U. Lihwens, Renzends, 1 r. Zaur dascheem Nodafas weizinatājiem: Brutans, Lafchds, 1 r., skol. J. Dse-nits 1 r., R. Maldons, Tiesā, 1 r., E. Reifneel itdse, Krifburgā, 1 r., J. Reifneels, Wez-Kalsenawā, 1 r., J. Zihruis, Wez-Drustds, 1 r. Mitterē: J. Zers, R. Sibilis, G. Schmidts, D. Schwalbes itdse un A. Rahnel itdse it pa 1 r., Fr. Lasmanns, Rīgā, 1 r., Gailits, Witehst. gab., 1 r., R. Kelle un J. Barschewits, Tiesā, it pa 1 r., Swirgldinich, Rīgā 1 r., skolot. M. Lamberts, Dole, 1 r. Zaur Korpa tungu, Dundagā: J. Odmanis, J. Leitendorfs, Ehrenkreiu Teodors, J. Trejers, J. Krub-finsch, it pa 1 r., R. Silinsch, Veel-Brē, 1 r. Kopā 25 rbf. Beedru sinatajs.

Uhtropes (torgi).

- Wairakfolkschānā pahrodos:
- Behfu-Wallas Meerteefneshu Sapulzē:
10. auguštā: Jehlabam Nagobodom peed. Kifupu mahjas (19 dahld. 25 gr. leelas, wehrt. 3030 rbf.) — Utene, Wallas apr.
 10. " " Tomam Wihim peed. Bifchuladifchā mahjas (16 dahld. 60¹²/₁₁₂ gr. leelas, wehrt. 1500 rbf.) — Annas Jaunā m., Wallas apr.
 10. " " R. Jaunim peed. Augstālnu mahjas (15 dahld. leelas, wehrt. 1800) — Annas Jaunā muišchā, Wallas apr.
 10. " " Augustā Sedina namu (wehrt. 750 rbf.) — Wallā.
 10. " " Jehlabam Sprogim peed. Miketu mahjas (14 dahld. 33⁸⁸/₁₁₂ gr. leelas, wehrt. 2200 rbf.) — Bormanu m., Wallas apr.
 10. " " Peterim Wiflam un Frijim Reepinam peed. Dazwaru mahjas (21 dahld. 60 gr. leelas, wehrt. 1400 rbf.) — Annas Jaunā m., Wallas apr.
 10. " " Rabitim Sebeščam peed. Krowulu mahjas (16 dahld. 33 gr. leelas, wehrt. 1581 rbf. 50 lap.) — Rahlupe, Wallas apr.
 10. " " Karlim un Jaunim Gailim peed. Silla Kalmāru mahjas (27 dahld. 40 gr. leelas, wehrt. 3087 rbf. 50 lap.) — Rāspone, Behfu apr.
 10. " " Peterim Karim un Andščam Kurzenom peed. Lufstenu-Kurzenu (notes) mahjas (15 dahld. 19 gr. leelas, wehrt. 1711 rbf. 25 lap.) — Reimanu m., Behfu apr.
 10. " " Jaunim Beplim peed. Jaun-Strudu mahjas (10 dahld. 19 gr. leelas, wehrt. 1148 rbf. 75 lap.) — Stahmerē, Wallas apr.
 10. " " Peterim Wufulam peed. Jaunsem-Petera mahjas (18 dahld. 67 gr. leelas, wehrt. 2108 rbf. 75 lap.) — Wufschauflā, Behfu apr.
 10. " " Marifam Rojinam peed. Jaun-Klewa mahjas (14 dahld. leelas, wehrt. 1400 rbf.) — Jaun-Perbalgā, Behfu apr.
 10. " " Peterim Weprifcham peed. Pelwena mahjas (93,84 def. leelas, wehrt. 3000 rbf.) — Rožē, Behfu apr.

Walejas wehstules.

Latwiu deklam — lauzineklam. Dāschus no Sumš peewestos fāktus mums nebija eefpehjamš nodrutat.

Latwiu deklam — lauzineklam. Dāschus no Sumš peewestos fāktus mums nebija eefpehjamš nodrutat.

Latwiu deklam — lauzineklam. Dāschus no Sumš peewestos fāktus mums nebija eefpehjamš nodrutat.

Tirgus finas.

Rīgā, 2. maijā 1894. g.

Rabības tirgū maš las grošjees. Peewebumi deščan maš, tāpat peeproffijumi no ačreem. Geewebrotas tika weh wismairal aušas un winas tika fāhligtas leelafas partijās.

Wudfi rahmu. Krowu rufi, 120 mahz. fmagi, dabujami par 60—62 lap. pudā; Kurfemes 120 mahz. fm. rufi par 58—60 lap. pudā.

Kweešči weetefam wejadifbam mafalās partijās teel pirkti par 70—82 lap. pudā.

Weešči rahmu. Pahrewejei peelaifchā, pizjei aturas.

Aušas fmgri. Warafās fchabmetās aušas pahrewea par 62—64 lap. pudā; neščabmetās aušas mafkā 60—63 lap. pudā. Par gāifchām labām aušām tob 65—75 lap. pudā.

Sehllas linsehllas ne-eechrolas — bef agroffijumeem.

Wrahla linsehllas rahmu. Stewju sehllas 147 lap. pudā; par fchabmetām praža attegetees uf to lobumu 135—138 lap. pudā; mafalās partijās tās tika atlafstas 135—134 lap. pudā.

Kanečes ne-eechrolas. Bena 115 lap. pudā.

Kanepali fmgri. Leelaki agroffijumi nenotifa.

Wini. Teneņze nogadofchā. Wdfemes tirgds lineem truhfi peeproffitaju, lamdehē ari fcheitan tirgoščanās ar lineem klufa.

No ahrsemem.

Hollandija. „Kas lehnām nahl tas labi nahl,“ ber war ari buht „kas lehnām nahl tas siliti nahl.“ Jaunā ministrija beidsot tātchū fāstahbijusees, bet waj wina labala par wežo, kuras atlahpščanai par zehloni bija tās wehleščanas reformas preefchlikums? — Pehz dāschām finam ministrija fāstahbijusees fchahdi: Preefchneems un ahrleetu ministrs Roels; teefleetu ministrs van der Kaay; eefschleetu ministrs van Goutens; finanifchū ministrs Sprengers van Eyls; kara ministrs generalleitenantis Schneiders; tirdšneebibas un industrijas ministrs van der Heyden Waterstaats; koloniju ministrs Bergsmars un juhrleetu ministrs van der Wyd's.

Franzija. Tautas weetneeku namš ar 291 pret 220 balfim peenehma preefchlikumu, ka strahdneeku partijās tautas weetneeks Lušens nododams teefam, tadehē la tas kaudis unudinajis uf streitu u. t. t. Dinamita atentati Franzijā wehl nehuht nemitas. Tā atkal nesen 29. aprill (11. maijā) kahda fabrikanta Mašinga durwju preefchā tika nosweesta kahda bumba, kura pahrsprahgdama sadragaja mahjas burwis un logus. Pats Mašings nebijis mahjās.

Aufiro-Ungarija. Itlatram dšhwam radijumam teefiba dšhwot un itlafes ari zensčas dšhwot un pastahwet. To eewehrodami mehs ari nopratifim, ka tahdā

wahsi, kā Aufiro-Ungarijā, kur it dāufš dāschadu tautibu, newar wišs noritinatees itlai gludi un meerigi. Tapehž ari Aufiro-Ungarijā tautu starpā noteel dāschadas fadurfchānās. Pehdeja laika nu fewisfchū wehribu uf sewi greefch kahda prozeje Klausenburgā, kur smechrinato teefa fchinis deenas teefa kahdus 23 Rumanus, kuri apfuhdjeti tā fātot kā „tehwijās nodeweji“. Nu un ko tad fchee Rumanu tā nofeegufchees? Newaredami un negribedami wairs itgaki zeest Ungaru pahrestibas 1892. g. kahda 300 Rumanu (if Septinkalnes un Ungarijas) leela deputazija Dr. Ra-tius wadiba dewās uf Wihni, lai „Aufrijas feifaram“ eefneegtu kahdu rakstu, kurā usrahditas pahrestibas, kahdas Rumaneeem jazeefch. Uf Ungaru waldbibas padomu feifars Rumanu deputazijas pat pawifam nepeenehuma. Par Rumanu sperto foli Ungari fipri fāschuta. Un tā kā Ungari itlai par „karali“ runā un par fawu galwas pilsehtu ufstata weenigi Budapefti, tad tas ween jau bija wimu azis breefnigis nofeegums, ka Rumanu bija greefufchees dehl palihdhibas pee „Aufrijas feifara Wihne“ un newis pee „karala Budapefte“. Kad nu Rumanu feifaram eefneebfamo rakstu wehl wairal walodās nodrukaja un iplatiija, tad Ungari wairs nespehja fawalditees, bet eefahka pret Rumaneeem ijmekleščanu — un fchajās deenas nu Klausenburgā nahl ifspreeščanā prašwa pret min. 23 Rumaneeem, kuri apfuhdjeti par mušinaschamu pret pastahwofcho fahtribu. Geewehrojot to, ka teefnefchi Magari (Ungari), jau itin labi paredfams prozejes ifnahkums. Rumanu par tahdu Ungaru ifsureščanos foti fapiktoti. — Stiprafalais dāschu labu reifi dara pahri mahjakam. To tagad peebšhwofufe ari pate Ungaru waldbiba. Ungarijā pastahwofupra fufiba par labu ziwillaulibai. Ministru preefchneeka Weferles preefchlikumu par obligatorifkas ziwillaulibas eewefchānu tautas weetneeku faeima, kā finams, peenehma, bet Ungaru augfchnams to tagad ar 139 pret 118 balfim atraidijis. Lai weizinatū min. preefchlikuma atraidifchānu, tad fchini noluhkā, lai nodotu pret to fawas balfis, uf Budapefti dewufchees wairal galma augfmani. Kā jadomē, tad Wundifchgrežs un Kalmofis, atlaudami galma augfmaneem doees tahdā noluhkā uf Budapefti, gribejušchi, lai Weferles preefchlikums par obligatorifkas ziwillaulibas eewefchānu tiku atraidiis. Ungari tamdehl fipri fadufmoti un ifrihto pret augfchnamu dāschadas demonftrazijas. Dāfchi augfchnama lozekti no fadufmotā fāufchū bara tika apmehtati ar atmineem. Wairaki, kas peedalijās pee apmehtāščanas, tika apzeetinati.

— Pirnaja maja fwehtds go. watur newitla tahdas nefahrtibas, kā Gražā. Watarā, drihfi pehž pulfi 7, kā „Grazer Tageblatt“ fino, Volksgarten (Tautas dāhřa) eelā notifa fadurfchānās fiarp kahdeem 400 strahdneekem un poliziju.

— Netahfu no Gražas, fiarp Begawu un Semriachu, atrodas kahda kalnu ala, kuru nofauž par „Lugloch“. Schai alā eetek ari kahda neleela kalnu upe, kura par kahdu gabalu atkal itel if jemes un teel nofaukta par „Famerbachu“. Lugloch alas ee-ėja (kur tel ari upe) ir loti fchaura. Iffats Logloch alā jeb pareifaki alās (tā tā to ir wairal) efoi loti břihišchls un leelifks. Alās geuhās ee-eejas dehl tās wehl loti maš ifpehtitas. Lai alas ifpehtitu, tad fwehtdeen, 27. (15.) aprill turp dewās kahdi 7 jilweti, kuru starpā ari atradās kahds realkolneeks Durdolfs Haidš. Preepēchi kalna fkrantifsch ahri upluhda un aifpoftoja alas ifeju. Dufchigees alas pehneeki atpafat netifa, bet dabuja alā pawadit 7 deenas. Itai ar leelom puhlem tos ifdewās atraut draudofchajam lapam, pehž tam, kad wairal deenas tika fprahdfinatās klintis un ifmehgimati wifwifadi lihbjekli. Breefnigi nowahrdiis ifstaijās jaunais realkolneeks. To wairs nemaf newareja pafihit. Maš zeribas, ka tas buhs dšhwotajs, ziti turpreti wehl deefgan fchirgti bijušči. Te waretu peefihmet, ka Prifehbramā (Bohemijā) jenaf kahds kalnrazis tamlihbifgā fahwollu pawadija atfchirtis no pafaules 17 deenas bef maifes un uhdens — un tomehr wehl bija dšhws.

Anglija. Awifes fahf pa regot Roiberija ministrifai drihfu golu. Konferwaimās awifes foti preejalas, ka waldbibas balfu wairakums arweenumafintotees. Gladstonamuniftrijas wadibu usnemotees tautas weetneeku namā bijis apm. 40 balfu leels wairakums, tagad turpreti tautas weetneeku faeimā par wehleščanas reformas preefchlikumu nobalfojot ifrahdijees, ka waldbibas balfu wairakums fāschuzis uf 14 balfim un pee nobalfoščanas par budfchēu waldbibas peekriteju klaitis tautas weetneeku namā ari bija apm. tahds patš. Lai gan konferwaimo awifchū preeki war buht wehl par agru, tomehr newar leegt, ka liberalās ministrifas fahwollis deefgan bihšams un weegli ween war gabitees, ka Anglijā drihšumā noteel jaunās tautas weetneeku wehleščanas. — Walfis pulwera fabrikā Walfam-Abefā, kur ifgatawo befduhmu pulweri, noita breefnigis fprahdfeens, (jau pa zeturtam lahgam fchini gabā). Sprahdfeens notifa tanis telpās, kurās strahdneeki nodarbojās ar nitroglijerina mafgāschānu. — Pulwera fabrikas drofchibas dehl jau eerihtotas klajā laukā, atfatu no žiām ehkam. Winas taifstas no kola ar glāfchū juntu un tām apfahē aptaifstis leels beesš muhriš. Ehla tika ar wifu

optahritejo beeso muhri fadragata drupu drupās un strahdneeki usperti augfšu gāifā. Diwi strahdneeki ahprus muhri ari tika fadragati. Drupatas, kas tika ifswaiditas tahtu uf wifam pufem, ari aifdehfinaja wehl kahdu žiu ehfu, kurā usglabaja ifgotamoidas fprahdfstochās weelas, bet par laimi tant neatradās azumieklit neweena jilweta. Geewainoti kahdi 20 strahdneeki, to starpā kahde, kas atadees ap 600 pehdas atfatu no fabrikas. Wairaf perfonas nonahwetas.

Italija. Anglijā dāfchi jilwezes draugi jau ar loti labeeem panahfumeem bija eemedufchi 8 fundu ilgu darba laiku deenā. Nefen 8 fundu darba laiku ari eeweda walfis darbnižās (kara nodatā) Anglijā. 8 fundu darba laiks wispahrigi eewests Auftraliā u. t. t. — un wifur bijušči labi panahkumi. Nu teefcham, atpuhtees un atfpirdfis jilweks 8 fundās nereti padarīs to pašchū waj pat wehl wairaf to nowahrdiis jilweks zauru augofchū deenu strahdadamš. Geewehrojot nu labos panahkumus, kahdi bijušči dāfchās femes 8 fundu ilgu darba laiku eewedot, ari Italijas tautas weetneeku faeimā eefneegts preefchlikums par 8 fundu darba eewefchānu. Waj preefchlikums tiks peenemts, gan fāschāubās. Kamehr ministru preefchneeks Kripiis raudfidamees tahlumā pahri par Italijas robeščam uf femes gabaleem, kas peeder žitām walfim, tura runas par Italijas „dabigām robeščam“, pee tam leelidamees ar faweem warenajeem eedomateem panahfumeem, kahdi tam bijušči Kloburgas prinzi patbalstot Bulgarijā, tamehr pašchā Italijā par femkopi-bas pazefschānu itklab tā nefas neteel darīs. Kripiis fttatas tahlumā un nespehji eereufdit, ka turpat tā fālot pee Romas wahreem palaištas femes deefgan, kuri waretu pahrewehrt par augliģu dāhřu un tā dāufseem fāgahdat pahrititu. Bet Romptinas purwi u. t. t., kuri Romeefchū laifds lihdfinajās dāhřam, wehl arweenu fahwofaklaidā. Karanofufkeem teel feebotas miffigas fumas — bet maš kas darīs preefch fāufchū wispahrejas labklahjibas weizinaschanas. Waj ta naw breefniga ironija par weenoto Italiju, ka tuhtfofcheem Italeefchū katurgadu kā fpeeftin teel ifpreefti if Italijas un turpat Italijā un wehl pee pašchas Romas femes pa pilnam? Fīgahjuščā gabā no Italijas uf muhšchigeem laikeem (t. i. uf-neatgreeščanos) ifžetojušchi pawifam 122,984 perionas un uf kahdu laiku no Italijas ifžetojušchi pawifam kahdi 123,352 jilweti.

Venezulā (Deenwidus-Amerikā), tā awifei „New-York Herald“ if Karakofas (Venezuelas galwas pilsehtas) fino, dijufe breefnigis femes trihšefchāna. Wairaf pilsehtas un dāufš žemati ifpoftiti. Kā „Frankf. Zig.“ rakfto, tad ari dāufš jilwetu dšhwibās gabjuščas bojā.

Telegramas.

Peterburgā, 2. maijā. Wina Keifarištās Augstības Weelkafes Kairinas Michailownas nahwees dehl Wifaugfisti pawehleits, ka galmam trihs mehnefchi jaturhwe.

Peterburgā, 2. maijā. Kā „Now. Brem.“ dširdejuše, tad fwefcho tizibu departaments iffrahdajis kahdu preefchlikumu, pehž kura atžetami muifchneeku patrionati ewangeliiflam dānizām, turpreti turpmal mahžitaji uf generalfuperintendentu preefchā fahdfchānu eewehlamu no departamenta.

Peterburgā, 2. maijā. Schis deenas walfis muifchneeku agrorbanlas premiju fihlu grahmatu 9. iffofejumā galwenatee winnefti kreita uf fehofchem numureem:

200,000 rbf. uf fer. 15710 Nr. 37
75,000 " " " 11305 " 8
40,000 " " " 5712 " 48
25,000 " " " 829 " 44

3 winnefti ā 10,000 rbf. uf fer. 812 Nr. 36, fer. 5927 Nr. 21, fer. 12865 Nr. 23.

5 winnefti ā 8000 r. uf fer. 910 Nr. 34, fer. 7443 Nr. 44, fer. 9588 Nr. 12, fer. 13836 Nr. 25, fer. 14314 Nr. 25.

8 winnefti ā 5000 rbf. uf fer. 2799 Nr. 4, fer. 2902 Nr. 13, fer. 3087 Nr. 47, fer. 4506 Nr. 27, fer. 5209 Nr. 16, fer. 9449 Nr. 28, fer. 9720 Nr. 15, fer. 13966 Nr. 8.

20 winnefti ā 1000 rbf. uf fer. 1633 Nr. 7, fer. 1901 Nr. 2, fer. 2306 Nr. 12, fer. 3773 Nr. 21, fer. 3951, Nr. 44, fer. 4328 Nr. 49, fer. 4816 Nr. 26, fer. 6010 Nr. 31, fer. 6045 Nr. 37, fer. 7214 Nr. 19, fer. 7381 Nr. 46, fer. 7639 Nr. 46, fer. 8868 Nr. 5, fer. 9395 Nr. 9, fer. 10026 Nr. 13, fer. 10281 Nr. 9, fer. 10384 Nr. 7, fer. 11842 Nr. 32, fer. 13723 Nr. 26, fer. 13829 Nr. 50.

Warišē, 13. (1.) mojā. Turnumirs, kurfch ifdaris is fprahdfeenu Klebera eelā fabrikanta Mašinga durwju preefchā, ifgabjuščū natti apzeetinats. Wina sulainis Dorfšs jau reifi tā anarkifstis apzeetinats. Turnumirs apgalwo, ka wifchū pa fprahdfeena laiku bijis pawifam kur žitur, bet tomehr ar leezineekem warot peerahdit, ka wifchū bijis bumbās metejs.

